

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:
1 évre 12 kor., 1/2 évre 6 kor., 1/4 évre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felelős szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Szent-István-tér 1.
Egyes számok kaphatók: a dohánytözsékben.

Parturiunt montes...

Igenis! Keservesen vajudnak a hegyek és a végeredmény: megszületik egy apró, nevetséges pici egérke.

Szerbia, a kövér sertések és a jómódtól még kövérebbre hizott sertéskereskedők hazája hetek óta őrjögő mámortól visszahangzik. Talán az ujbór ártott nekik, amely itt se kiméli a higgadságot, talán a nagyhatalmi mámorból való felébredés kótyagosította meg őket, de a sertéskereskedők tényleg bomlanak, mint egy megkeveredett útó-verő toronyóra. Hát hiszen általában ember gyengesség, hogy ha az embert mély és jóleső álomból ébresztik fel, míg a szemét dörzsöli, rendesen haragudni szokott. Azt álmodta, hogy Bosznia és Hercegovina az övé, most felébredtek az álmából és haragszik. De ha haragszik, legalább ne tenné magát nevetségessé.

A kis Györgyike, az álmodott nagy Szerbia ki s trónörököse furcsa módon képviselte mostanában megbomlott agyrendszerű honfitársait. Magába szedte a sertéskereskedők összes honfiai bánatát és ambícióit, beszédeket tartott, műdühöngött: parturiunt montes — és nevetségessé tette magát: nascitur ridiculus mus, megszületett a kis egér egy nevetséges, de mégis hatalmas csattanó pofon alakjában.

Helyes, jóképű gyerekek a György urfi.

Barna az arca, mint egy délszláv hegyi lakóé, csillog a szeme, mint egy szenvedélyes taliáné. Benne összpontosul népének minden jó és rossz tulajdonsága. Nos György királyfi beidéztetett a miniszteri tanács elé, mert egészen meggabalyított a dicső honfitársait a szerb sertéskereskedőket, akik mindenáron bele akarnak szaladni a magyar hadsereg szuronyába. A minisztertanács jónak látta fejébe verni az ifiurnak, hogy ne veszélyeztesse a saját fejét, annál kevésbbé a honfitársaiét, mert a veszedelem sokkal nagyobb lehet, mint a mennyit György úrfi koponyája megér. György úrfi azonban dühre gerjedt s mint-hogy el nem pukkanhatott, összeszorított ököllel rontott királyi atyjának. Ó Felsége I. Péter, a szerbek koronázott királya pedig leszállott egy pillanatra királyi méltósága piederestáljáról, egyszerűen bemutatta magát édesatyai mivoltában s olyan néhány pofont utalványozott ki György urfinak, Szerbia trónja nagyreményű örökösének ingyen és bérmentve, hogy csakugy szédelget beléje. S mivel György királyfi még a pofonok után se juhászodott meg kellőképen, a derék miniszterek egyszerűen kidobták az ajtón ő királyi fenségét, esetleg leendő királyukat.

Igy beszélnek el az esetet egyes lapok. Mindenesetre elég radikális megoldás.

Méltó Szerbiához, a disznókereskedőkhöz és Ó Fenségéhez, György királyfihoz.

György urfi pedig a helyett, hogy zsebre vágta volna a pofonokat és a kapott tanulságokat, elpanaszkodta a tisztí kaszinó látogatóinak a trónörökösiségén esett iszonyu sérelmet. Vagyis fujja a botrányt nagyobbra, annyira, a menynyire az ő és az egész szerb bonyodalom érdeme megengedi.

Nagyon okosan teszi.

Erősen reméljük, hogy György királyfi nem magas személyében az egész szerb okvetetlenkedés kapta meg a maga megérdemelt elismerését s most már itt az idő, hogy az egész komédia lezüllyedjen arra a nivóra, amelyre le kell süllyednie, hogy a komoly Európa végre kedvére nevetessen is.

Utazás egy zenekritika körül.

A Fejérmegyei Napló különös helyzetbe került. A mi fehérvári viszonyaink között különös helyzetbe. A minap hangversenyt rendezett Gilde Vendel úr: eljött szerkesztőségünkbe s kért bennünket, hogy mi is tiszteljük őt meg látogatásunkkal s küldjük el kritikuskunkat. Mi elfogadtuk a meghívást és olyan embert kértünk fel, aki mint tanár is ért a tanítói módszer megítéléséhez. Hiszen egy ilyen gyermekhangverseny

Őszi kép.

Borongós nap, felhős az ég,
Kér, panaszol, zokog a táj...
Virág hervad, hideg a lég,
Napért eped a szív és fáj.

Mind hasztalan, nincs változás,
Felhők borítják az eget —
De im! egy percre — mily csodás!
Érezhetsz édes meleget.

Oh! miért oly-későn, későn...
Őszi napnak alkonyán,
Ért minket — hevitve — égőn,
Búcsúzva — napsugár!

Cyanc.

Emlékezés Beethovenről.

— A Fejérmegyei Napló eredeti tárcája. —
(Folytatás.)

A Mester második életszakához tartozik még a nagyszerű 7 sz. szimfónia. A durbán 1813-ban adták először elő s leirhatatlan elragadtatást keltett. „Elismerve már régóta mint egyike a legnagyobb zeneszerzőknek, Beethoven úr, ez előadásnál méltó diadalt aratott,” írja az egyik szaklap. Igazi profétai ihlettséggel átélte már e műben a napoleoni zsarnokságtól felszabadulást s az a ki törő lelkesedés, mely az egészen átvonul, az a mindenkit magával ragadó öröm kifejezése a „táncnak apoteozisa” találó elnevezését adták neki. — Ezen nagyszerű szinte páratlan siker után következik 1814-den Fidelis újbóli előadása, — mint már előzőleg említve volt, — mesés sikerrel. Am Beethoven ki is érdemelte azt, mert, úgyszólván teljesen újból írta az egész operát, s ez év tavaszán naplójába ezeket jegyzi bele: „Legmagasabb gondolataimnak adj fenséget, adj nekik igazságokat, melyek örökké megmaradnak.” 1815-ben készült el még a 93. opus, a bájos, ragyogó humortól át meg átszótt 8-ik szimfónia, a magyaros motívuma

kedélymeleg Andante résszel; talán egy reminiscencia a Magyarhonban eltöltött szép napokra... S ezzel véget ér a Mester életének második szaka; a küzdelem, a dicsőség, a szív reményeinek s emberi vágyainak változatos, szinpompás megkapó fejezete...

Beethoven Károly, a halhatatlan Beethoven Lajos öccse 1815-ben hosszas betegség után elhunyt s bátyjának öröke hagyta Károly nevű fiacskáját. Most egy egészen új élet kezdődik Beethoven számára s az a sok mélyseges érzelem, melyet mindeddig magába zárt, melyet még barátaira sem pazarolt, szinte áradatként zúdul a 8 éves fiacskára. A lehető leglelkülmeretesebben, sőt mondhatni, túlságba esve gondozásában és szeretetében, tölti be atyja hivatását — Először intézetbe adja, (éppen a Giannatasio féle internatusba) kérve, hogy különösen kedélyének fejlesztésére nagy gondot fordítsanak, mert anélkül nagyon üres, lapos lesz az ifjú lelkülete: majd pedig 2 év múltán elégedetlenségének kifejezésével kiveszi az intézetből és saját háztartást rendez be. Ekkor lazult meg a szívélyes viszony a finom lelkületű Giannatasio családdal; de az ideális gondolkodású Fanny nagyrabecstülését a „kittűnő ember” iránt ez az eset sem

SÖVEGJÁRTÓ JÁNOSNÉ
VASZON, ASZTALNEMŰ ÉS ÁGYNEMŰEK ARUHÁZA SZÉKESFEHÉRVÁR,
— BARÁTOK ÉPÜLETE, AZELŐTT ÖZV. HANEL ANTALNÉ-FÉLE ÜZLETHELYISÉG. —

Mai lapunk 6 oldal.

FJNb00000137

megbírálásánál éppen nem a növendékeket, hanem a tanárt, illetőleg annak helyes vagy helytelen tanítási módszerét kell felbírálunk.

A művészeti dolgokban mindig kötelességünknek tartjuk, hogy őszintén a tárgyilagosság legyen. Az igazságot megmondottuk akár minden lap társunk hangulatával szemben is. Így tettünk mindenkor a színművészetével szemben, lett legyen a művész vagy művészno egyeseknek bármennyire fölkapott kedvence is, mi lapunk hivatásának egyedül azt tartottuk, hogy az érdemekről és hibákról a művészet szempontjai szerint tegyünk bírálatot. Így jártunk el a festőkkel, így a szobrászokkal szemben. Megdicsértünk ha megérdemelte és megszólult, ha rászolgált. Az igazság és művészet szempontja volt irányadónk városunk zenei életével szemben hosszú éveken keresztül. Amely önzetlenül, ép oly örömmel hangoztattuk az igaz érdem dicséretét, ép úgy volt bátorágunk arra, hogy egyes nevetségesen ferde irányokra s a jóhiszemű közönség tudatos félrevezetésére rámutassunk. A ki figyelemmel kíséri lapunkat, az olvasta pár év előtt hangoztatott ama megjegyzéseinket, a melyeket az obligát zenei vizsgák megítélésénél hangoztattunk. Örömmel dicsértük meg Tomm Béla rendszert, a ki tartatott ugyan nyilvános vizsgákat növendékeivel de a vizsga előtt csak egy-két héttel jelölte meg azokat a darabokat, a melyekkel tanítványai a nagyközönség előtt bemutatkoznai fognak. Ezzel szemben pálcát törünk egyik-másik zenetanításon módszere felett, akinek a tanítványai félszándótt keresztül verik azt másfél percig tartó zongorakonzert, amellyel a nagyközönség előtt „brillirozni” fognak. A tanítványoknak elsősorban a tanulás elemeit kell elsajátítani, a tudás lépcsőin kell felhaladnia, minthogy olcsó tapsokra pályázzon s ezzel a hallgatókat, közvetlenül érdekelt szüleit, elsősorban azonban önmagát csalja meg.

Egy évtized óta kísérjük figyelemmel azt a titáni munkát, amelyet egyes kiváló zenei tehetségek, elsősorban Frycay Rikárd közönségünk zenei fejlesztésében kifejtettek. Hogy mily nehéz

ez a munka magunk szemével győződünk meg a mostani szoborkiallításnál, mikor magukat művelteknek tartó utemberek, városunk köztisztviseltek örvendő vezetői, akik a közönséget izlésre tanítják, kicsinyelve mosolyogják le a mi lelkésedésünket és önzetlen fáradozásainkat. Mit kellett végeznie annak a néhány istenáldotta művésznek, aki Székesfehérváson közönséget tudta annyira vinni, hogy nálunk zenei életéről egyáltalán beszélni lehet s hogy van már vagy 2-300 ember Fehérvártól is, akik a zenet nemcsak meghallgatják, hanem érette anyagi áldozatot is képesek hozni.

És ha látunk olyanokat, akik ezt a tiszteletreméltó építést kőntarmunkával rontják, vagyunk annyira bátrak, hogy — a művészet nevében — nekik is megmondjuk az igazságot. Ezért szólalunk fel a Ság-héle komédiázók ellen, akik néhány koronáért lejötték Pestről, mint Jupiter tonans felültek a katedrara és nyakló nélkül osztogatták a babérkoszorukat boldognak-boldogtalannak. Az egész komédiát a közönség félrevezetésének tartottuk, mert azok az egyszerű emberek bizonyára nem tudták, hogy Ság ur egy egyszerű nyugalmazott tanító bácsi, aki véletlenül zenelapot szerkeszt, de Jupiter szerepére semmiképp se hivatott. (Gilde ur hasonlólag élvezte a Ság-héle tönjénfűst illatát.) Igazmondásunkért nyelvtörlőgetés lett a részünk, de egészen nyugodtak vagyunk abban, hogy a művészetnek, illetőleg a helyes zenei tanításnak szolgálatot tejtünk.

Gilde urat kritikusunk bátor volt megkritizálni, mert mi úgy fogtuk fel hivatásunkat, hogy a helybeli lapoknak nem az a kötelességük, hogy a zenei vizsgák fölött obligát dicséreteket zengjenek. Mondják még az igazat, annak hasznát veszi a tanár, de főleg növendéke, a kit helyes módszer szerint fognak a zene ismereteiben vezetni.

Gilde ur tanári képességeire és képesített-segeire voltunk bátrak hozzáférő szakértők véleménye alapján bírálatot mondani. Tanári oklevelét nem mutatta meg. De halljuk, hogy a pesti III.

kerületi konzervatorium állította ki neki Pesten nem lévén III. kerület, persze az ó-budai konzervatoriumot kellene értenünk. No hát kérem, ilyesmivel nehéz a világot falhoz állítani.

A három oktáv zeneiskola próbáját nagyon szeretőnk, ha Gilde ur kiállana, már csak a jótékony cél, a közönség meggyőzése, de meg főleg a felszólító legyőzése érdekében is. Ha diadalt akar aratni Herrmann úron, így lefőzheti az egész világot előtt.

Persze Gilde ur azzal akar maga mellett hangulatot gyártani, hogy mi a kényerét irigyeljük. Legyen megnyugodva, eddig se kértünk tőle, reméljük, ezentúl se kérünk. Okainkat főleg fejtettük ki.

A mi a kényeririgységet és a személyeskedést illeti, arról talán Gilde urat jobban lehetne vádolni. Hiszen nyilvános törvényszéki tárgyaláson folyt le az a per, amelyben Frycay Rikárd személyének megtámadása miatt éppen Gilde ur volt a vádlott. Először Sziebenizst ezredest, aztán Garó századost, velük Frycay Rikárdot akarta egy 57 oldalas feljelentésben elárítani, mikor aztán az nem sikerült, Frycay Rikárd személyét akarta egy 35 oldalas feljelentésben tönkretenni, bizonyára nem egyébrét, mint hogy az állását, tehát a kényerét elveszítse. Megvádolta Frycayt azzal, hogy zenekarában a magyarokat a csehek rovására hátréba szorítja, holott mindenki tudhatja, hogy mikor Frycay a honvédekhez került 37 cseh muzsikust vett át és most összesen 3-idegen van: az 57 zenész közül, a többi mind magyar. Megvádolta Frycayt, hogy az nem képes dirigálni, hogy a magyar darabok szellemét nem érti át mert cseh származása — holott a ki Frycay Rikóczy nyilatványát élvezte, tudja, hogy kalapot kell emelni a Frycay lélkébe átszűrődött magyar gondolatok előtt. Megvádolta Frycayt, hogy anyagi érdekeit hajszol, hogy a honvéd zenekart a maga hasznára többszörösen megkárosította. Mikor aztán törvényszéki tárgyalásra került a sor, a törvényszék megengedte a legmesszebbmenő bizonyítást s az eredmény az lett,

csökkentette. Jól tudja, hogy mindez csak a tulajdomban vitt atyai szeretet kifolyása s továbbra is igazi haránti érdeklődéssel és mély benső részvétellel kíséri a Mester további életsorsát, naplójában hűségesen fejjegyezve minden reá vonatkozó adatot.

Szerető szíve már előre megsejti, fájdalommal megéri, mennyi keserű órát fog ez a könnyelmű kis fiu annak a jószágos gyermeki lelkületű, a világot az ó sajtálagos magasztos nézőpontjából megítélő nagybácának még szerezni. Valóban ezen időtől fogva a Mester élete a keserűségek, gondok, aggodalmak szakadályos láncolata, melyet mindinkább növekvő fűlbaja még súlyosabbá tesz. — Megtévesztve a fiú kétségkívül tehetséges volta által, minden áron a saját képmására, a halhatatlanság számára akarja nevelni őt. Der Knabe muss Künstler werden, oder Gelehrter, um ein höheres Leben zu leben" írja egyik levelében. Naplójába pedig Pliniusból a következőket jegyzi bele: *Mert mi nagyobb lehet az embernek adni, mint dicsőséget, elismerést és halhatatlanságot?*

Es mikor szívének ez a legforróbb óhaja, ez a nemes törekvése, melyet az önmagán alkalmazott bámulata ragadó akaratával öccsén is iparkodott megvalósítani, hajtótörést szenved, még igazságtalan kifakadásokra ragadtatta magát mások ellen, mindeniben keresve a hibát, csak a fiuban nem. Mikor pedig ő maga is érezte, hogy túl sokat követel és heveségében gyakran az ifju Beethoven is elkeserítette, mélyszégyen-fájdalmában így szól egyszer öccséhez: „Ha rossz kedvűnek látsz enger, úgy ezt a te érettéd való gondomnak tulajdonítsd.

Csak lassan-lassan kezdi belátni azt, hogy agyagból nem lesz gránitkö, hogy az ágon ug-

ráló szürke kis veréb sohasem fog vasszárnyakon a magasba szállni.

Öccse a könnyűvérű ifju számtalan hibája dacára érezte, hogy tiszteletreméltó nagybátyjának önfeláldozó jóságáért ugyancsak rosszul fizetett s e fölötti szegény és mardos lelküismeret egyszerre annyira hatalmukba kerítették, hogy 1826-ban öngyilkossági kísérletet követett el. Mikor az okát kérdezték, ezen jellemző szavakat mondta: „Rosszabbá lettem, mert nagybátyám jobb akart tenni!”

Ez az eset, mint gondolható, újabb tördőfés volt a nagy Beethoven lelkének s az e fölötti fájdalom siettette halálát.

1816 óta gyakran betegeskedett, egy súlyos tüdőbajon is keresztül ment; fűlbaja pedig annyira súlyosbodott, hogy 1820-ban már csak irás által lehetett vele érintkezni. Erről értesülünk Beethoven levelein kívül Giannatasio kisasszony naplójából is, aki 1820 ápr. 17-én így ír: „Tegnap végre hallottam ismét harmóniákat a hangok két fejedelmétől; egy új nyitányt Beethoventól és a „Figaro” nyitányt Mozartól. Oh, mennyire ájtárlak ezek a menyei hangok egész valómát és eltöltöttek igaz bámulattal a férjün, a kitűnő ember iránt, aki alkotja őket! Feltejtük magunkban, hogy nemsokára meglátogatjuk és végtelenül sajnálom, hogy teljesen megszünt érintkezésünk, mely nekünk mindig oly sok lelki s szellemi tápot nyújtott.”

Két nap múlva pedig, mikor a látogatás már megtörtént, ezeket olvassuk; egyuttal ez az utolsó jegyzet Beethovenról:

Szerda ápr. 19. Ma este meglátogattuk Beethoven, miután majd egy évig nem láttuk őt. Úgy látszott, hogy örült, bennünket viszontlátni. Most egészben véve jobban érzi magát;

most legalább ismét egy kis nyugsága is van öccsének gonosz anyjától. Roppant mély sajnálkozással tölt el, hogy minden közlebbi összeköttetés megszünt ezen kitűnő emberrel, minél inkább meg vagyok hatva minden iránybani tartalmasságtól. Hallása majdnem még rosszabb lett. Mindent felírtam. Egy új szép dalt adott nekem: „Esti dal a csillagos ég alatt,” amely nagy örömet szerzett nekem.

A dalnak szövege, — olyan homályos halálsejtelmek — híven tökrözi vissza Beethovennek akkori kedélyállapotát.

Alkonyodik . . .

Minél kevesebbet nyújt az élet a halhatatlan Mesternek, minél inkább nőnek az árnyak a földi létben, minél kisebb az a kör, mellyel érintkezésbe jön, annál inkább mélyed el magasztos lelke elmékedésben, annál többször fordul a Minderiség Urához . . .

Maeterlinck mondja, hogy a hősi lélek által különböznek a hétköznapiaktól, hogy fogékonyságuk van az Örökkévalóság iránt. Mintha csak Beethoven vette volna mintául, mikor e szavakat leírja; s mikor a bölcs, a nagy Goethe mondja: „Man darf nur alt werden, um milder zu sein,” ismét az utolsó évek Beethovenje áll előttünk.

Még a nagy szellemek között is csak keveset találunk, kinek lényve olyan földöntúli harmonikussá válik, kinek lelke úgy kinő a mulandóságból s levet minden földi salakot magáról, mint az utolsó évek Beethovenje.

Igazán, mély megilletődés fogja el az embert, ha ezen lángelmének, e hősi léleknek későbbi leveleit s naplójegyzeteit olvassuk.

(Vége köv.)

hogy a törvényszék Gilde urat 16 napi elzárásra ülté.

Hát láthatja Gilde ur, hogy ez a nagy és nehéz vád inkább őt illeti, mint az ő kritikusait, akik talán keményen de igazságosan kritizáltak.

UJDONSÁGOK.

A Fejérmegyei Napló telefon száma 208.

A megyéspüspök Petőfi családjának temetésén. Petőfinek, a halhatatlan emlékü költőnek családját exhumálják a Kerepesi temetőben, hogy egy közös sírhelyben tegyék nyugalomra a magyar nép kegyeletétől megszentelt tetemeit. A közös sírúregben Petőfi atyjának, Petrovics Istvánnak és a költő anyjának, Hruz Mária-nak, továbbá feleségének, Szendrey Juliának és fiának, Zoltánnak tetemeit fogják elhelyezni. A temetési szertartást, amely ma d. e. 10 órakor ment végbe, a Petőfi Társaság felkérésére Prohászka Ottokár dr. megyéspüspök és Scholz Gusztáv budapesti ágostai evangélikus püspök végezte. Püspökünk Szendrey Juliának és Petőfi Zoltánnak tetemeit szentelte be, akik katolikusok voltak. A püspök ez alkalommal költői szépségekben gazdag beszédet mondott a sírnál, ahol nagy számú előkelő közönség volt jelen.

— **53 év. Saára Gyula** polgármester tegnap ülte 53-ik születése napját. Barátai ezen alkalommal kedves meglepetésben részesítették s egy nagyobb társaság meghívta őt a tisztelőre rendezett vacsorára özv. Emehcht Gyuláné vendéglőjébe. Az ünnepi díkiót Ráday Lajos dr. mondotta, a ki után természetesen még többen éltették városunk népszerű polgármesterét.

— **Értesítés.** Bory Jenő szobrászművész és neje műveinek kiállítása a Szent István Teremben **hétfő** estig tart. — Tisztelettel kérjük a n. é. közönséget, hogy elismerését nyilvánítsa városunk derék fia iránt azzal, hogy ezen alkalmat felhasználva, a kiállítást minél nagyobb számban látogattja.

Ma este 8 órakor a Kath. Körben banket lesz Bory Jenő és neje tisztelőre, a melyben városunk előkelőségei vesznek részt.

— **Tiszti értekezlet a megyeházán.** A vármegye tisztviselői kara folyó hó 22-én értekezletet tartott **Szűcs** Jenő alispán elnöklete alatt. Az értekezlet a vármegye tisztviselői fizetésrendezésének ügyével foglalkozott. Az értekezlet nagyjában elfogadta az Issekutz Aurél, Krassó-Szörény vármegye alispánja kidolgozásában megjelölt elaborátumot, amely a tisztviselői állások statusrendezésével foglalkozik. Az értekezlet megállapodott abban, hogy a járási orvosok illetményül nagyobb összegeket szorgalmaz, mint amelyet Issekutz elaborátumába felvett. Megyénk tisztviselőinek értekezlete kebeléből kiküldötte Hattyufy Dezső arvaszéki ülnököt és Kálmán Vince főszolgabíró, hogy a Tisztviselők Országos Egyesületének 23-án tartott választmányi ülésén adják elő Fejérmegye tisztviselői karának kívánságait. A választmányi gyűlést ma d. e. 10 órakor tartott közgyűlés követte, amelyben a felvetett kérdéskéntes megvitatás alá kerültek. A vármegyei tisztviselőknak amaz óhajtásuk, hogy az állami tisztviselőkkel egyenlő elbánásban részesüljenek.

— **Az aggintézet szállítói.** Az aggintézethez szükséges nyers anyagok szállítását Offner Mór, a kenyér szállítását 4 pályázó közül Lichtenekert Ferenc nyerte el (960 egységár.)

— **Tisztviselő telep.** A vármegye tisztviselői régi óhajja, hogy tisztviselő telepet létesíthessen maga számára, hol kedvező körülmények közt juthasson olcsó és jó lakáshoz. A régi óhaj megvalósításához hozzászólt a csütörtökön tartott tisztviselői értekezlet is, amely egyhangúlag foglalt állást amellett, hogy a tisztviselői lakások mielőbb létesüljenek. Schlamadinger Jenő főügyész indítványára tanulmány tárgyává tették a tisztviselői lakások megépítésének kérdését, legközelebb kimutatást csinálnak arról, hogy hány tisztviselőnek volna szüksége lakásra, hogy mennyi összeggel lehetne felépíteni a lakásokat, s hogy miképpen lehetne alkalmas kölcsönhöz jutni.

— **A Szabadság-szobor.** Az Erzsébet-liget sarkán levő csonkaszobor, közönségesen „gyertyatartó” régóta szomorodik a mi nagy fájdalomunkra. A függetlenségi kör megindította a mozgalmat a szobor kiépítésére s szombati ülésében meg is bizta Bory Jenő szobrászművészt a szobor kiépítésére. Bory — a mint megirtuk már — egy láncait tépő sást komponált az osslóp tetejére, jelezve vele szabadságharcunk három százados küzdelmét az osztrák rablancok ellen. A szobor költségei bronz öntésel 2000 kor körül lesznek, a mely összeget társadalmi gyűjtés után hozzák össze. Maga Saára Gyula dr. polgármester már körülbelül 1000 koronát hozott össze a szép célra. A szobor leleplezését Március 15-re a szabadság hajnalhasadásának nagy ünnepére tervezik.

— **Halálozás.** Szalai Benő csurgói ref. lelkész életének 48 ik évében elhunyt.

— **Jegyzőválasztás.** Kádár Sándor, sárszentmiklósi aljegyzőt Terebes község képviselőtestülete a folyó hó 22-én tartott jegyzőválasztáson Terebes jegyzőjévé választotta.

— **Uj osztály a főreáliskolában.** Főreáliskolánkat, ezt az egész Dunántúlon elismert, jó hírnevű tanintézetet az utóbbi időkben anyi diák látogatja, hogy hovatovább új tantermekről kell gondoskodni az iskola vezetőségének. Néhány évvel ezelőt a tanulók száma alig haladta meg a 200 at s most már 400-an is tul van. A tanulók nagy számának elhelyezésére most új tanterem nyílik. A harmadik osztályban t. i. annyi diák szorong, hogy a tanítás menete rendje vagy hiányt szenved. Ezután a III-ik osztály és páros osztály lesz. Az új osztály főnöke dr. Goschi Péter helyettes tanár lesz.

— **Közgyűlés.** Székesfehérvár szab. kir. város törvényhatósági bizottsága 1908. évi október hó 27-én délután 3 órakor a városház nagytermében **rendes közgyűlést** tart, a következő tárgysorozattal:

Polgármester előterjesztése a közigazgatás október havi állapotáról. — A házipénztár és ezzel kapcsolatos pénztárak 1909. évi költségvetéséről. — Tanácsai előterjesztés Reő István rendőrfőkapitánynak egy rendőrfogalmazói, vagy tollnoki állás felállítására iránti kérelméről; a főreáliskola 9000 kor. hozzájárulásának 1908. január hó 1-től 5000 koronára leszállításáról; a levéltárban új kályha felállításának költségeire 153 kor. póthitel engedélyezése iránt; a reform. templom tornya és harangája megszavazott 1500 kor. hozzájárulásnak az 1909. évi költségvetésbe felvétele iránt; Havranek József volt polgármester nyugdíjából fedezetlen 5333 k. 28 f.-re póthitel engedélyezése iránt; a konyhakerti vízemelő költségeire 1000 koronának az 1909. évi költségvetésbe felvétele iránt; a Horog-utca rendezésének 1909. évről elhagyása iránt; a belvárosi plebánia templom sekrestyéje lakásához a házipénztárból évi 90 korona megszavazása iránt; a Budai-ut északi oldalán a Gáztelep-utcaig járda készítése s a költségeknek az 1909. évi költségvetésbe felvétele iránt; az ezredes iskola árnyékszékének átalakítása s a költségeknek az 1909. évi költségvetésbe felvétele tárgyában; a pénzügyi palota surolási költségeire 200 kor. általán megállapítása tárgyában; a városi gépfűtő fizetésének 54 koronáról 60 koronára emelése tárgyában; a városházánál szükséges átalakításokra 1000 korona megszavazása iránt — A folyó év folyamán szükséges póthitelek megállapítására kiküldött bizottság. jelentése. — Tanácsai előterjesztés dr. Lauschmann Gyulának a törvényhatósági bizottsági tagságról lemondásáról. — Dr. Kerekes Lajos főjegyző jelentése ezen lemondás folytán megüresedett szakosztályi és bizottsági tagságok betöltéséről. — Szinügyi bizottság előterjesztése dr. Lauschmann Gyula lemondása folytán dr. Palánszky

Miklós bevasztásáról. — Szűcs Lajos hely. járhatkellő pályázati kérvénye a járhatkellő állásra. — Tanácsai előterjesztés az amerikai szőlőtelep 1909. évi hasznosítása tárgyában; az építési szabályrendelet átoldozása tárgyában; a járványos betegségek elleni óvjatékendésekről alkotandó szabályrendelet tervezetét elvetéséről; a régi posta állásból kikerült téglá értékesítése tárgyában; **Palánszky Lászlónak** 200 korona fizetés előleg iránti kérelme tárgyában. — Kiadóhivatal a déli vasutársaságtól kisajátítási egyezség után 3832 négyzetölv átvelele tárgyában jelent; a Tóth Ferencné és társától kavics bányászásra alkalmas föld megvelele tárgyában jelent. — A Szent Ferenc rend kérvénye a szokásos gabona-alamizsnáért. — Szilárdi Szilárd állatorvosi oklevélen kihirdetése. — Felde Jánosné Tóth Juliánna szülészeti oklevélen kihirdetése. — Tanácsai előterjesztés az anyakönyvi kivonati díjak kezelséről szóló szabályrendelet tárgyában; néhai Laufenauer Antal volt aggintézet gondnok után özvegyi és gyermeknevelési járulékok megállapítása iránt; az 1908. évi zároszámadásra tett bülgyimintetéri észrevételre adandó felvilágosítás tárgyában. — A közegészségügyi bizottság előterjesztése dr. Lauschmann Gyula helyére dr. Czapary Lrszóló bevasztása iránt. — Tanácsai előterjesztés a gazd. szaktan. ism. iskolához második tantóló kinevezetése ügyében. — Arvavármegye törvényhatósága pártolás végett megküldi a m. kir. kereskedelemügyi miniszterhez intézett feliratát a féláru vasuti jegyek váltására jogosító arcképes tisztviselői igazolványok meghosszabbítása és a családtagok részére féláru igazolványok kiadása körül eljárás egyszerűsítése ügyében. — Tanácsai előterjesztés Háromszékvármegyeének a közpósztaló védelme tárgyában a képviselőházhöz intézett feliratára. — Az 1909/10. évi törvényhatósági közúti költségvetésről. — Tanácsai előterjesztés a Heinrich-féle és egyéb tervbe vett gyárak céljaira lekötött városi területek 1909. évi hasznosítása tárgyában; Littyán Viktória közs. felsőbb leányisk. tanár díjvelelen kiadása ügyében; a kereskedelmi iskolánál egy tanterem kibérlése iránt; a csapatkórház villamvilágítási berendezése tárgyában; a Krajtnár Vendel telekeldaiabólás iránti kérvényre; a városi tüzoltók fizetési és lakbértöbbletnek folyó övre levendő kiutalványozása iránti kérvényre; több rendőrfizetési előleg iránti kérvényre. — Polgármesteri jelentés a mérnöki állás betöltése tárgyában.

— **Egyházmegyei hír.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter **Ligday** Károly gánti plebánost a dunapentelei plebániára bementatta s a megyéspüspököt át adminisztrátornak kinevezte.

— **Epizód.** Bory Jenő műveinek kiállításán történt. Egy nőni magával hozta az apró flaccakáját is és gyönyörködve szemlélte a szebbnél szebb szobrokat. Az apróság kerekre nyílt szemmel bámult, közben azonban — hogy a szellemi mellett a testi élvezetet se nélkülözze, vidáman majszolt egy darab kenyert. A többi közt a „Bandi gyerek”-hez értek, Bory Jenőnek ehhez a kedves szobrocskájához, amely a pestin kívül megfordult már a londoni és milánói kiállításokon is. Az apróságnak végtelenül tetszett a kis pajtás a hogyan incselkedik az almájával. Az egyiket a kezében tartja, a másikat pedig incselkedve a háta mögé rejti, közben pedig olyan józden mosolyog, mint egy harapás alma. A kis lurkó sokáig gyönyörködött a nevelő pajtáson, aki szakszított olyan csintalan mint ő, aztán megszokta a dolgot, hogy hát miért nem eszik a Bandi gyerek, mikor két almája is van. Talán egyéb kellene neki? Azzal fogta a kenyeret és odatartotta a Bandi gyereknek.

— Ne Bandi, egyél.

A Bandi azonban nem akart beleharapni a jóba. A kis imposztor biztatta s addig nyomkodta a szája felé a kenyeret, hogy majdnem ledöntötte az állványról. Aztán szinte elszomorodott, hogy milyen rossz sorsa is van az ilyen fehér márványgyerekeknek, akiknek két almája is van s mégse mer egyikbe se beleharapni.

— **Az új ipariskola.** Azt hisszük, a jövő tanévre sikerül megoldani az új ipariskola megépítésének kérdését, vagyis sikerülni fog Saára Gyula drnak, városunk polgármesterének az az óhajja, a mely szerint már érdeken keresztül mindent elkövettetett ennek a várvárat intézménynek a létesítéséről. A polgármester legutóbbi budapesti tartózkodása alkalmával Sztérenyi államtitkárnál készkőzölte, hogy az ipariskola évi 10 ezer korona segélyt kapjon. Ebből körülbelül 7600 k. évenként a felvett kölcsön törlesztésére jut, a többi pedig az ipariskola egyéb céljainak fede-

zésére. E szerint a város ezer koronával, többet kap, az ipariskola fejlesztésének céljaira, mint eddig remélhettük. A szakrajz tanfolyamra az állam ezen kívül külön évi segélyt ad. Ha ez a pompás terv létesül, megoldjuk az ipariskola kérdését, vele kapcsolatosan a belvárosi fiú iskola, valamint az összes belvárosi iskolák tornatermének kérdését.

Kávéhárvétel. A Hungaria kávéházat Gárdos Zsigmond gyulafehérvári lakos megvette.

A sárszentmiklósi kath. olvasókör saját könyvtára javára szüreti mulatságot rendezett f. hó 18-án, mely mindvégig vig hangulatban folyt le. Felülfizettek: Kapitány Ferenc 2 kor. 40 fill. Strausz Ignác 1 kor. 40 fill. Emperger Józsefné 80. fill. Kónc Ferenc és Gráczter Katalin 60—60 fill., Porkoláb János, Huber József, Hérics János, Adorján I. György és Hárnok József 40—40 fillért.

Letartóztatott segédjegyző. Gönczy Sándor ercsii segédjegyzőt a beregszászi ügyészség megkeresésére letartóztatta az adonyi csendőrség. Gönczy Sándor, mielőtt Ercsibe megválasztották segédjegyzővé, a beregmegyei Tökésfalu helyettes körjegyzője volt. Ebben a minőségben még 1905-ben 13 koronát elsikkasztott a község árva pénztárából. Gönczy Sándor az adonyi járásbíróság büntetőben van, innét át fogják kísérni a kir. ügyészség helybéli fogházába.

A Székesfehérvár—érdi ut. A jövő évre előtű költségvetés a megyei utvonalakra nagyarányú emelkedést mutat. 1909. évre 35575 k. volt a költségelőirányzat, 1910-re pedig 50057 k. 11 fillért állítottak bele a költségelőirányzatba. A nagymérvű emelkedést elsősorban az okozta, hogy a székesfehérvár—érdi törvényhatósági uti helyrehozása tömegtelen költséget emészt fel.

Az iváncsai iskola kinyitását elrendelte az alispán, miután a községben pusztító kanyaró járvány megszűnt.

Csenevész gyermekek

gyorsan egészségesekké válnak, ha a SCOTT-féle Emulsiót szedik. A javulás már az első adag használata után észlelhető.

A SCOTT-féle Emulsió

As Emulsió valószínűleg a SCOTT-féle módszer véglegesítése a halászlé készítésére szolgáló alapul.

oly édes mint a tejszín és a beteg szívesen veszi be és megemészti még akkor is, ha a tejet visszautasítja. Köztudomású, hogy az egész világon legmelegebben ajánlják a

SCOTT-féle Emulsiót.

Egy eredeti üveg ára 2 k. 60 fillér.

Kapható minden gyógyszerárban.

A takarmány hiány enyhítése. Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter most tette közzé a vármegyei gazdasági egyesületek, gazdasági tudósítók, közgazdasági előadók és állattenyésztési felügyelőségek, valamint ezeknek az utján megkért magánosok által ez évi szeptember 29-től, bezárólag október 3-ig bejelentett és a még az ország területén található eladásra szánt szántás takarmányok folytatolagos (III. számú) kimutatását. A kimutatás szerint az ország némely vidékén még mindig elég nagy beszerezhető takarmánykészlet van.

A közbiztonságból. A mai idők furcsa folyása furcsa dolgokat vet felszínre.

Megszületett az egyedül üdvözítő szociáldemokrácia, mely máglyára s pellengére visz mindper-reteket, ki a Jakab apostoloknak gondolat szabadságáról hazudozó dogmáinak nem híve, s ismét megszületett a minden zsarnokság ellen küzdő szociáldemokrácia üdvhadjárata, mely revolverekkel akarja már elnémítani azokat, kik

kötelességből az utca zsarnoksága ellen vonulniak fel.

Oh, ki tudja, mennyi furcsa meglepetést tartogat még számukra ez a torz lelki járvány, mely a szociáldemokrácia cégeire alatt szedegeti áldozatait az elvadult mob között.

Egyik furcsaságát azonban már is megénekelhetjük.

Ugy, ahogy krónikánk címe megmondja, a — káromkodó automatákról van szó.

A végnélküli oktalanással tartott folytonos gyűlésezéseknél született meg ez is.

Az emelvényre feáll a szónok s kezd döroggni a pluralitás ellen. Körülállják az — automaták.

A szónok most a kományt aposztrofálja. Alig mondta ki a szót:

— Le a jograblókkal! hangzik fel korusban.

Most Andrásról beszél!

— Le a fekete gróffal!

... A rendőrség — folytatja a szónok —

— Abcug közökök, le a gazemberekkel, le az egyenruhás vérehekkel!

Igy megy az automataszertűn.

Minden automata megromlik, de a káromkodó-automata sohasem tagadja meg a szolgálatot, Holtbizonyos az.

A szónok például megakad. Elveszti a beszéd fonálát, mondjuk. Egy kicsit tévován néz körül, hebeg, ... de egyszerre ölete támad.

— A rendőrség — moodja ...

Egetverő abcugolás, szitkozódás támad.

Belekerül jó két percre, míg lecsöndesedik az automata-közvélemény.

Es a szónok azalatt kényelmesen megkeresi a beszéd — elvesztett fonálát.

Igy mulat az isteni nép.

A szociáldemokrácia büszke lehet nevelésére.

Csak mi szomorokodunk. A káromkodó automata igit ölik ki a felséges népből a hatóság

tiszteletét, az állam tekintélyét, a rend érzékét.

Vagy talán éppen ez kell a szociáldemokrácia néptribunáinak forradalmosi úzérékéséhez?!

De hát akkor elő a megtorlásokkal.

Szorítsuk ki saját külön automataikból a hangot.

A mocsoknak, szitoknak, káromkodásnak semmi közbe a véleményszabadsághoz.

VITA

-SÓSKÜT FORRÁS VASMEGYE

ALKALKIKUS NATRON-LITHIONOS GYÓGYVIZ

Orvosilag ajánlva: húgysavas diathesis, köszvény, cukorbetegség, gyomor, vese és húgyhólyag-bántalmaknál stb.

Mint üdítő és borvíz páratlan.

Bővebb felvilágosítással szolgál a
Központi iroda: Budapest, V., Lipt-körút 29.

Főraktár:
SIMON GYÖRGY és KOVÁTS PÁL
 uraknál Székesfehérvár.

KAPHATÓ: gyógyszerárak, drogeriák és fűszerüzletekben.

Ismeretlen betörők. Etyekről írja tudósítónk: F. hó 19-ről 20-ra virradóra eddig ismeretlen tettesek betörték Rák Adam etyeki lakos első szobájába s ágy- és ruhaneműit mind ellopták, úgy, hogy csak az üres ágyakat és szekrényt hagyták a szobában s Rák Adamnak csak a rendes lakószobájában levő ruha és ágyneműi maradtak meg. Hogy pedig a sok lopott holmit könnyebben elvihessék, ugyanazon éjjel ellopták a Magyar-utcában lakó Rák Márton két lovát szárszámostól, kocsistól együtt, s a meg-rakott kocsival úgy eltűntek, hogy hirmondójuk

sem akad. A tolvajok olyan nesztelenül „dolgoztak”, hogy sem a házbeliék, sem a szomszédok semmit sem vettek észre. A csendőrség mindazonáltal érdeklődik a tolvajok kilété iránt.

Letartóztatott tolvaj. A nádaslányi csendőrség a helybéli rendőrség megkeresésére letartóztatta Juhász János sárszentmihályi illetőségű cipészegédat aki Bosza István helybéli lakos lakó társától egy órát és 2 drb. gyűrűt lopott.

Tűz. Alsóbesnyőn ismét tűz pusztított. Balla János tanító háza égett le a padláson elhelyezett 600 korona értékű gabona készlettel együtt. A tüzet Károlyi Teréz cseléd lány okozta a ki gyertyával a padlásra ment s a gyertya lángjára kellő képen nem vigyázott.

Öngyilkos leány. Szerezla Ilona 24 éves nyitrai származású leány, a szerencsétlen teremtések egyike volt, kik a maguk eladásával keresik kenyerüket. A tévutra vetemedett leány szívét is hatalmában kerítette az emberi érzések egyik leghatalmasabbja — a szerelem. Szerelmes lett Szerezla Ilona egy fényképességébe, aki azonban pedig reményeiben megcsalva öngyilkossá lett. Maró lugot ivott, de nem oltotta ki életét ez a mérgepohár. Súlyos sebesülésével a Szent György kórházba szállították. Életben maradáshoz kevés a remény.

Hulla a Dunában. Szászhalombattán egy 35—40 évesnek látszó férfi holttemét fogták ki a Dunából. Még eddig nem tudták megállapítani kilétét.

Tűz Csákváron. Szakál Péter csákvári földmives gazda udvarán kigyuladt a sertés ői tetőzete s a szomszédos szalmakazallal együtt leégett. A kár 200 korona.

IRODALOM.

Tanítók évkönyve a 1908/9 iskolaévre. Szerkesztette: *Wohlmuth* Ernő. Budapest, 1908. Kiadja a Szent-István-Társulat. Kis 8-rét. 314 lap. Ára csinos vászonkötésben 1 kor.

A Szent-István-Társulat kedves meglepetésül szánta e könyvet mindazoknak, kik iskolakönyv, tanszer és egyéb szükségleteiket nála szerezik be. Jeles pedagógusok írták e könyvecske minden cikkét, melyek nagyon is életbevágó s praktikus dolgokkal foglalkoznak; azonkívül magában foglalja a Szent István-Társulatnál megjelent iskolakönyvek s ifjusági iratok jegyzékét is.

Az ügyesen szerkesztett zsebkönyvből különösen kiemeljük a **keresztény szociálmusor** (dr. Prohászka Ottokár), a nem állami tanítók jogviszonyairól (dr. Pacséri Károly), a katolikus tanítók segélyalapjáról (Bertalan Vince) s a katolikus sajtóról (Gerely József) szóló cikkeket. Az igen csinos kiállítású s a Szent-István-Társulatnál újabban mindjobban megnyilvánuló modern, életrevaló szellemre való könyvecskét melegen ajánljuk a tanítóság s más érdeklődők figyelmébe.

Az inkvizíció. Mi a valóság a sok hazugság között? Irtá: Petrányi Ferenc, halocsai képzőintézeti tanár. — Régi fegyver a katolikus egyház ellenségeinek kezében az inkvizíció. Evvel hadako tak a tudományos vitákban, a társadalmi összefüggéseket, a parlamentben. Semmi sem bizonyult olyan alkalmas eszköznek, hogy az egyházat mint vértől csepegő zsarnokot, mint a gondolat és akaratszabadságot kíméletlenül elnyomó rabszolgatartót tüntessék föl. Mert e névnek hallatára a katolikusok elnémultak s szegyenkeze védekezni sem mertek. Olyan merészen rágalmaztak ellenfeleink, hogy már elhittük: a nyirkos börtönökről, a szörnyű kínzó eszközökről, a megszállhatatlan máglyákról, bitófákról, autodafékról szóló meséket, ezeket a gyalázatos rémregényeket. Itt az ideje, hogy végre megszabaduljunk attól a lidércnyomástól, mely eddig a katolikus intelligencia szívére nehezedett az inkvizíció miatt! Mindenütt győzedelmesen terjed a katolikus igazságok ereje. Győzzön az igazság a történelem lapjain is! Nézzünk, katolikusok, a mi egyházunk multjába s győződjünk meg,

hogy az egyház mindig az volt, ami ma is: türelmes, szerető anya, ki szigorú eszközökkel is védte fiait, de soha senkit igazságtalanul meg nem támadott, halálos ellenségeinek sem lett hóhérvá. Nincs nekünk mit restellenünk; egyházunkra mindig csak büszkék lehetünk. Ezt tapasztalja az ember, ha Petrányi Ferencnek az inkvizícióról írott művét olvassa. Egyszerű, áttekinthető fölvezetésben, erőteljes, eleven írásmódban elénk állítja az inkvizíció egész irodalmát. Kimutatja előbb, hogyan terjedt el az a sok balvélemény, kik az inkvizíció történetének meghamisítói. Azután részletesen elmond mindent, amit a megbízható történeti kútfők alapján az inkvizícióról csak tudni lehet. Nemcsak katolikus, hanem minden vallású történetírőkből meríti anyagát. Akárhány protestáns tudósnak okulásra méltó szavait halljuk. A becstelen protestáns történetírők a legnagyobb megbotránközással beszélnek hitsorsáiknak eléggé el nem ítélték állnok eljárásáról, akik történelmet gyártottak csak azért, hogy a katolikus egyházat bemocskolhassák. Végül rágalmozóinknak hűségét festi meg Petrányi kitűnő röpirata. Bebizonyítja, hogy épen ők voltak az inkvizítorok, a zsarnokok, kik igenis elkövetették azt a kegyetlenséget, melyet az egyházra fognak. Talán sokan vannak közöttük, akik még sohasem hallottak protestáns inkvizícióról. Épületes lesz ezen fejezetnek elolvasása. A röpirat a Kalocsai

Nélap-ban megjelent cikkeknek külön nyomása kibővíve. Már a cikkek nagy feltűnést keltettek. A legelőkelőbb körökben csodálkozva olvasták. Sok művelt embertől hallottam már, hogy csak a cikkek elolvasása után ábrándult ki az inkvizícióból. Pedig az inkvizíció rémképeit ki kell törölni minden igazságos embernek a fejéből. Nem lehet ezért e füzetet eléggé ajánlani. Ilyen önértékes és meggyőző kánon még nem cáfolták az inkvizíciót magyar nyelven. Akinek van érzéke az igazsághoz, az nyuljon e füzet után. Olvassa el gondosan. Minden katolikusnak megedződik tőle katolikus öntudata, a más vallású pedig megszabadul egy gyűlöletes előítéllettől. A füzetet igen csinosan állította ki Jurcsó könyvnyomdája. Kapható a szerzőnél Kalocsán. Terjedelme: 132 oldal Ára 70 fillér; tíz példány rendelésénél darabja 50 fillér.

I. a.

Anyakönyvi statisztika.

1908. október hó 17-től október hó 24-ig.

Születés. Született: 7 törvényes fiu, 8 leány, 0 törvénytelen fiu, 0 leány, halvaszületett törvényes fiu 0, leány 0, törvénytelen fiu 0, leány 0. Összesen 15.

Halálozás. Elhalt: 7 éven aluli 1 törvényes fiu, 1 leány, 7 éven felüli 6 férfi, 8 nő. Összesen 16.

Eszertint a születést a halálozást 1-el mulja felül.

Meghaltak. Filotás János ref. honvéd, 21 éves, Malom-utca 2. — Özv. Fuchs Andrásné, Ostermann Erzsébet, r. k. 84 éves, Gyümölcs-utca 30. — Lakatos Béla r. k. 2 éves, Alsókirálysor 6. — Durati Ferenc r. k. kereskedő-kanon, 14 éves, Vásár-tér 2. — Humpl Teréz, r. k. 23 éves, Szent György kórház. — Pinke István r. k. napszámos, 23 éves, Öreghegy 463. — Akkermann József r. k. birtokos, 49 éves, Öreg-utca 31. — Özv. Nagy Jánosné, Gábor Anna, r. k. 67 éves, Könyök-utca 11. — Diósi József kétfestőgyári munkavezető, r. k. 70 éves, Szunyog-utca 3. — Hufnagl Katalin r. k. 22 hónapos, Major-utca 15. — Varga Józsefné, Lizi Borbála, r. k. 38 éves, Gözmalom-utca 3. — Kocsis Józsefné, Csögör Erzsébet, ref. 28 éves, Felsőkirálysor 5. — Kincses András r. k. kádársegéd, 73 éves, Szent György kórház. — Horvát Józsefné, Kocsanya Tereza, r. k. 59 éves, Szent György kórház. — Özv. Szekeres Ferencné, Ridg Éva, ref. 62 éves, József-utca 26. — Özv. Czako Jánosné, Mészáros Julianna ref. 53 éves, Vár-körút 2.

Kihirdetések.

Turifel József dv. mozdonyvezető gyakornok Deák Ferenc-utca 34 és Metykó Mária, Tolnai-utca 24. — Langmár József kömives, Királykut-utca 9 és Fúják Teréz, Gözmalom-utca 2. — Kesserű Ferenc honvédfőhadnagy, Szent István-utca 5 és Rábacsanakai Molnár Julianna, Széchenyi-utca 22. — Sipeki Balás Béla honvédfőhadnagy, Lakatos-utca 1 és Rábacsanakai Molnár Vilma, Széchenyi-utca 22. — Terkán Károly nyomdai munkás, Temető-sor 2 és Hári Anna, Ráctemető-dűlő.

Eladás szabott áron!

GERENDAI GYULA

vászon-, fehérnemű-, rőfös-, rövid- és szövött-árak üzlete.

A jó gazdasszony öröme és díszje,
Ha szekrénye szép fehérneművel van
Szinültig töltve.

A cég jelmondata.

Az óbudai fehérnemű-gyár legújabb készítménye egy a maga — nemében páratlan és olcsó —

HÓFEHÉR VASZON

mélynek egyedüli helybeli lera-kata nálam van. — Egy vég, 23 mtr 16 kor. 50 fill. a bevezetett — 5% pénztári engedménnyel. —

Tisztelettel meghívom a nagyérd. közönséget, szíveskedjen bevásárlási kényszer nélkül üzletemet megtekinteni, ahol **vászon-árak és kész férfi-, női- és gyermek-fehérneműeken kívül női ruhakelméket, selyem kelméket, szintartó ruha és blouse barchetákat, szőnyeg és ágypokrócok, bőr és kötött keztyűk, teli meleg alsóruházatot tartok** — — — raktáramon. — — —

Nagy készlet miatt paplanok leszállított áron szerezhetők be.

Megérkeztek a legújabb nyakkendők és zsebkendők.

Csecesmők részére teljes kelengyekészlet raktárcsn.

Tisztasága **30.000** koronával szavatoltatik.

A konyhában és házban

mindent, ami egyáltalában mosható és tisztítható, csakis

Schicht szarvasszappirával

tisztítsunk. E szappan évtizedeken át folytatott beható és lelkiismeretes tanulmányozásnak eredménye. Mosóereje rendkívüli, szavatolt tiszta és ment minden káros keveréktől. Gond nélkül használható tehát minden tisztítási célra, még ott is, hol különleges szappan felmondja a szolgálatot vagy különös gondossággal szükségeseltetik.

A főtisztelendő papság figyelmébe!

Tisztelettel értesítjük a Fehéregyházmezei Főtisztelendő papságot, hogy az összes **egyházi és tanügyi nyomtatványok** egyházmegyénkben előírt szöveggel rákeltárunkon készen állanak és így azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy megrendelés esetén azokat postafordultával a legolcsóbb árak mellett szállíthatjuk.

Továbbá ajánljuk

Nyomdai intézetünket

mindennemű könyvnyomdai munkák művek, röpiratok, folyóiratok, zárszámadások, évi jelentések kimutatások, körlevelek, hirdetések, falragaszok, levélpapírok, borítékok, stb. elkészítésére izléses kivitelben, olcsó árak mellett.

Ki nyomtatványszükségletét nálunk szerzi be, nemcsak olcsón és gyorsan jut izléses nyomtatványokhoz, hanem ez által a keresztény eszméknek sajtó útján való terjesztését is elő segíti, miért is kérjük a főtisztelendő Papság kegyes pártfogását.

Székesfehérvár, 1908. szeptember hó.

Egyházmegyei könyvnyomda.

Alba Mozgófényképszínház a vásártéren.

Holnap, vasárnap este fél 9 órakor utolsó előadás.

Deutsch Manó és Fia

Cégtulajdonos: DEÁK DÁVID
NAGY NŐI DIVATRUHÁZA.

ALAPITTATOTT 1843.

Emeleti helyiségeiben
külön

szőnyeg-,
függöny- és
butorszövet-
osztályt rendeztek be, ahol
különösen
szőnyegekben

óriási választék van,
a legolcsóbbtól kezdve a
valódi perzsa szőnyegig.

Hirdetések

jutányos áron felvétetnek a
kiadóhivatalban, Szt.-István-tér 1.

„BIZTOSÍTÁSI ÉVKÖNYV” 5 kor.
Kapható diszkötésben 400 oldal.

Uj munkatárs az ügynökök részére.

Jó üzleti eredményeket az életbiztosítás terén csak úgy érhetünk el, ha az összes versenytársaságok díjtételeit és követényfeltételeit alaposan ismerjük.

Ez könnyen elérhető, ha megrendeljük Nádas Nándor „Biztosítási útmutató” című munkáját, mely kiadásunkban rövidesen megjelenik.

Ez kiválóan alkalmas és pontos magyar szakmunka lesz, mely az összes intézetek legújabbban megváltozott díjtételeit és feltételeit könnyen kezelhető összehasonlításokban fogja tartalmazni és bemutatni.

Szakembereknek nélkülözhetetlen!
Ára zsebkönyv alakban 1 kor. 30 fillér.
Megrendelhető a

„Biztosítási és Közgazdasági Lapok”-nál
Budapest. VI. ker., Vörösmarty-utca 43. sz.

A lap előfizetése 1 évre 3 korona.

LEGJOBB CIPŐTISZTÍTÓSZER

NIGRIN

mely a legpompásabb fényt adja és a bőrt tartóssá teszi.
NIGRIN egészségi szempontból melegen ajánlható, mert
NIGRIN folytonos használatnál is a bőrt légmentesen el
nem zárja, úgy hogy a láb kipárolgását nem akadályozza.

ST. FERNOLENDT, Bécs
cs. és kir. udvari szállító.

Mindenütt kapható!

VÉDJEGY.

Az eredeti Singer-varrógépek valódi árusítói ezen védjegyről ismerhetők fel.

Az eredeti Singer-varrógépek valódi árusítói ezen védjegyről ismerhetők fel.

FIGYELEM!

Azon varrógépek, melyeket más kereskedők árusítanak és forgalomba hoznak, mind a régi SINGER-féle varrógépek utánzatai. Ezek természetesen nem eredeti SINGER-varrógépek s nem is a SINGER-varrógép részvénytársaságtól származtak, — miért is ügyeljünk a védjegyre, mert csak ezen védjeggyel ellátott varrógépek a valódi, eredeti SINGER-gépek.

SINGER Co.

varrógép részvénytársaság Bognár-u. 2.

Találmányok

szabadalmazása vagy értékesítése előtt ugy Magyarországon, mint bármely külföldi államban forduljon a

„Szabadalmi Ujság”

szerkesztőségéhez Budapest, VII. ker., Erzsébet-körút 26. Kérje a SZABADALMI UJSÁG ingyen mutatványszámát. 1100.

„SANITOR”

a legjobb önműködő fertőtlenítő, szagtalanító, légtisztító
árnyékszék, vizeldék stb. számára.

Az összes kulturállamokban szabadalmazva.

Ezen új amerikai találmány hivatva van az oly sok házban, nyilvános illemhelyeken, vasutaknál, vasúti kocsikban, iskolákban, vendéglőkben, kávéházakban stb. előforduló vizzásságoknak olcsó és biztos módon elejét venni. — Beszerzési forrás:

SCHÖN RUDOLF Székesfehérvár, József-utca 16.

Telefon 153.

SCHMÖLTZ LASZLÓ

CIM-, CIMER-, SZOBAFESTŐ- és MÁZOLÓ
SZÉKESFEHÉRVÁR, VÁSÁRTÉR 17. SZÁM.

Elvállal minden e szakmába vágó munkát a legnagyobb igényeknek megfelelőleg, szolid árak mellett.

Ugyanott egy jó házból való fiu tanulónak felvétetik.

Nyomatott az Egyházmegyei Könyvnyomdában, Székesfehérvárott.